

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

استاندارد مهارت و آموزشی

خیاط لباسهای سنتی ترکمن

گروه برنامه ریزی درسی صنایع پوشاک

تاریخ شروع اعتبار: ۱۳۷۸/۶/۱

کد استاندارد: ۷-۹۱/۹۲/۱/۲

معاونت پژوهش و برنامه ریزی : تهران- خیابان
آزادی- نیش چهارراه خوش- سازمان آموزش فنی و
حرفه‌ای کشور- طبقه پنجم
تلفن: ۶۶۹۴۱۵۱۶ دورنگار: ۶۶۹۴۱۲۷۲
کد پستی: ۱۳۴۵۶۵۳۸۶۸
EMAIL: INFO@IRANTVTO.IR

از کلیه صاحب نظران
تقاضا دارد پیشنهادات و
نظرات خود را درباره
این سند آموزشی به
نشانی‌های مذکور اعلام
نمایند.

دفتر طرح و برنامه ریزی درسی: تهران- خیابان
آزادی- خیابان خوش شمالی- تقاطع خوش و نصرت-
ساختمان فناوری اطلاعات و ارتباطات- طبقه ۴
تلفن: ۶۶۹۴۴۱۱۹ و ۶۶۹۴۴۱۲۰ دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷
کد پستی: ۱۴۵۷۷۷۳۶۳
EMAIL: DEVELOP@IRANTVTO.IR

خلاصه استاندارد

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری

آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل / اصول: به مفهوم میانی مطالب نظری / توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار

مشخصات عمومی شغل :

خیاط لباسهای سنتی ترکمن کسی است که ابزار کار خیاطی را شناخته و بتواند از عهده راه اندازی - سرویس و نگهداری و دوخت با چرخ خیاطی - اندازه گیری اندام - محاسبه مقدار پارچه - برش و طرز دوخت پیراهن محلی (کونیک) - شلوار (بالاق) - ماتتوی روسری لباس (چادو) و کلاه برآمده و قادر به تزئین لباس راسته و شلوار و ماتتوی روی لباس باشد و نیز به نکات ایمنی و بهداشت محیط کار و پیشگیری از حوادث ضمن کار آشنایی داشته باشد .

ویژگی های کارآموز ورودی :

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی

حداقل توانایی جسمی: متناسب با شغل مربوطه

مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد

طول دوره آموزشی :

طول دوره آموزش : ۸۴ ساعت

- زمان آموزش نظری : ۲۲ ساعت

- زمان آموزش عملی : ۶۲ ساعت

- زمان کارآموزی در محیط کار : - ساعت

- زمان اجرای پروژه : - ساعت

- زمان سنجش مهارت : - ساعت

روش ارزیابی مهارت کارآموز :

۱- امتیاز سنجش نظری(دانش فنی): ۲۵%

۲- امتیاز سنجش عملی : ۷۵%

۲-۱- امتیاز سنجش مشاهده ای: ۱۰%

۲-۲- امتیاز سنجش نتایج کار عملی: ۶۵%

ویژگیهای نیروی آموزشی :

حداقل سطح تحصیلات : - لیسانس طراحی و دوخت با ۲ سال سابقه کار مرتبط

- فوق دیپلم طراحی و دوخت با ۵ سال سابقه کار مرتبط

فهرست توانایی های شغل

ردیف	عنوان توانایی
۱	توانایی شناخت ابزار کار
۲	توانایی راه اندازی - سرویس - نگهداری و دوخت با چرخ خیاطی خانگی
۳	توانایی انواع دوخت
۴	توانایی اندازه گیری اندام
۵	توانایی محاسبه مقدار پارچه لازم برای لباس سنتی (پیراهن محلی - شلوار - مانتوی روی لباس و کلاه)
۶	توانایی آماده کردن پارچه جهت برش
۷	توانایی انتقال اندازه ها روی پارچه
۸	توانایی برش و دوخت پیراهن محلی (کونیک)
۹	توانایی برش و دوخت شلوار (بالاق)
۱۰	توانایی برش و دوخت مانتوی روی لباس (چادو)
۱۱	توانایی تزئین لباس راسته - شلوار و مانتوی روی لباس
۱۲	توانایی برش و دوخت کلاه
۱۳	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت محیط کار

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳	۲	۱	<p>توانایی شناخت ابزار کار</p> <p>۱-۱ آشنایی با ابزار کار و کاربرد آن</p> <p>- چرخ خیاطی خانگی (دستی - برقی - پایی)</p> <p>- متر</p> <p>- میز اتو</p> <p>- گونیای بزرگ</p> <p>- مداد قلم و خودکار</p> <p>- کاغذ اندازه گیری (یادداشت اندازه ها)</p> <p>- پاک کن</p> <p>- سنجاق ته گرد - سوزن خیاطی و انگشتانه</p> <p>- انواع قیچی (قیچی برش - قیچی لبه زیگزاگ)</p> <p>- صابون خط کشی</p> <p>- نخ کوک</p> <p>- نخ دوخت</p> <p>- لایی چسب</p> <p>- اتوی ساده</p> <p>۱-۲ شناسایی اصول تشخیص ابزار کار</p>	
۸	۵	۳	<p>توانایی راه اندازی ، سرویس ، نگهداری و دوخت با چرخ خیاطی خانگی</p> <p>۲-۱ آشنایی با چرخ خیاطی و موارد استفاده آن</p> <p>۲-۲ شناسایی راه اندازی و دوخت با چرخ خیاطی خانگی</p> <p>- پر کردن ماسوره</p> <p>- جا انداختن ماسوره در ماکو</p>	

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<ul style="list-style-type: none"> - عبور دادن نخ از سوزن و تنظیم کشش آن - تعویض سوزن چرخ خیاطی - راه اندازی چرخ خیاطی 	۲-۳
			<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با نخ دوخت و سوزن مورد مصرف و انواع آن - سوزن نازک دوزی (شماره های ۱۰ و ۱۲) - سوزن ضخیم دوزی (شماره ۱۴) 	۲-۴
			<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با پیچ گوشتی و روغن دان شناسایی سرویس و نگهداری چرخ خیاطی - عیب یابی و رفع عیب از جا سوزنی - درجه کشش ماکو و ماسوره - نظافت چرخ خیاطی - روغن کاری چرخ خیاطی با توجه به زمانهای مناسب آن 	۲-۵
			<ul style="list-style-type: none"> شناسایی اصول راه اندازی چرخ خیاطی خانگی (دستی - برقی - پایی) 	۲-۶
			<ul style="list-style-type: none"> شناسایی اصول سرویس و نگهداری و دوخت با چرخ خیاطی 	۲-۷
			<ul style="list-style-type: none"> شناسایی اصول جا انداختن ماسوره در ماکو 	۲-۸
			<ul style="list-style-type: none"> شناسایی اصول تعویض سوزن چرخ خیاطی 	۲-۹
۳۷	۳۰	۷	<p style="text-align: center;">توانایی انواع دوخت</p> <ul style="list-style-type: none"> آشنایی با انواع دوخت - دوخت راسته - دوخت زیگزاگ و پس دوزی با دست - دوخت درزهای منحنی و شکسته - دوخت مغزی - دوخت سجاف - دوخت نوار و بندینک 	۳
			<ul style="list-style-type: none"> ۳-۱ 	

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<ul style="list-style-type: none"> - دوخت زیپ - دوخت انواع دگمه - دوخت مادگی - دوخت قزن - دوخت لایی چسب - دوخت آستر - دوخت جیب ساده از رو شناسایی اصول انواع دوخت 	۳-۲
۲	۱	۱	<p>توانایی اندازه گیری اندام</p> <ul style="list-style-type: none"> ۴-۱ آشنایی با تقسیم بندی اندازه ها ۴-۲ آشنایی با واحدهای اندازه گیری ۴-۳ شناسایی اصول اندازه گیری اندام 	
۲	۱	۱	<p>توانایی محاسبه مقدار پارچه لازم برای لباس سنتی (پیراهن محلی - شلوار - مانتوی روی لباس و کلاه)</p> <ul style="list-style-type: none"> ۵-۱ آشنایی با انواع پارچه - پنبه ای (نخ) - الیاف مصنوعی - مخمل نخ - مخمل ابریشمی ۵-۲ شناسایی اصول محاسبه مقدار پارچه لازم برای لباس سنتی 	
۲	۱	۱	<p>توانایی آماده کردن پارچه جهت برش</p> <ul style="list-style-type: none"> ۶-۱ آشنایی با پشت و روی پارچه 	

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			<p>۶-۲ آشنایی با عملیات قبل از برش</p> <p>۶-۳ آشنایی با اتوزدن</p> <p>۶-۴ شناسایی آبگیری پارچه و میزان در صد آب رفتگی آن</p> <p>۶-۵ شناسایی اصول تشخیص پشت و روی پارچه</p> <p>۶-۶ شناسایی اصول اتو زدن پارچه قبل از برش</p> <p>۶-۷ شناسایی اصول آماده کردن پارچه جهت برش</p>	
۲	۱	۱	<p>۷ توانایی انتقال اندازه ها روی پارچه</p> <p>۷-۱ شناسایی اصول سنجاق زدن دو لایه پارچه</p> <p>۷-۲ شناسایی اصول انتقال اندازه ها روی پارچه</p>	
۸	۶	۲	<p>۸ توانایی برش و دوخت پیراهن محلی (کونیک)</p> <p>۸-۱ آشنایی با انواع پیراهن و کاربرد آن</p> <p>- یقه گرد</p> <p>- یقه فرنجی</p> <p>- آستین با مرغک</p> <p>- آستین بی مرغک</p> <p>۸-۲ شناسایی اصول برش پیراهن</p> <p>۸-۳ شناسایی اصول دوخت پیراهن</p> <p>۸-۴ شناسایی اصول اتو زدن پیراهن پس از دوخت</p> <p>۸-۵ آشنایی با برش آستین</p> <p>۸-۶ آشنایی با دوخت آستین</p> <p>۸-۷ شناسایی اصول برش آستین</p> <p>۸-۸ شناسایی اصول دوخت آستین</p> <p>۸-۹ شناسایی اصول برش یقه گرد و یقه فرنجی</p>	

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۱/۵	۱	۰/۵	<p>توانایی برش و دوخت شلوار (بالاق)</p> <p>۹-۱ شناسایی اصول برش شلوار</p> <p>۹-۲ شناسایی اصول دوخت شلوار</p> <p>۹-۳ آشنایی با میزان بند کمر شلوار</p> <p>۹-۴ آشنایی با دوخت لیفه کمر</p> <p>۹-۵ شناسایی اصول رد کردن بند کمر شلوار</p>	۹
۶	۵	۱	<p>توانایی برش و دوخت مانتوی روی لباس (چادو)</p> <p>۱۰-۱ شناسایی اصول برش مانتوی روی لباس</p> <p>۱۰-۲ شناسایی اصول دوخت مانتوی روی لباس</p> <p>۱۰-۳ شناسایی اصول اتو زدن مانتوی روی لباس</p> <p>۱۰-۴ شناسایی اصول برش آستری مانتوی روی لباس</p> <p>۱۰-۵ شناسایی اصول دوخت آستر مانتوی روی لباس</p> <p>۱۰-۶ شناسایی اصول وصل کردن آستری به مانتوی روی لباس</p> <p>۱۰-۷ شناسایی اصول اتو زدن پس از پایان کار</p> <p>۱۰-۸ شناسایی اصول سوزن دوزی روی مانتو</p> <p>۱۰-۹ شناسایی اصول وصل کردن سکه روی مانتو</p>	۱۰
۸	۶	۲	<p>توانایی تزئین راسته - شلوار و مانتوی روی لباس</p> <p>۱۱-۱ شناسایی اصول تزئین لباس با دست</p> <p>۱۱-۲ شناسایی اصول تزئین لباس با چرخ</p>	۱۱
۱/۵	۱	۰/۵	<p>توانایی برش و دوخت کلاه</p> <p>۱۲-۱ آشنایی با انواع کلاه</p> <p>- کلاه دخترانه</p>	۱۲

اهداف و ریز برنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			- کلاه زنانه	
			شناسایی اصول برش پارچه برای کلاه	۱۲-۲
			شناسایی اصول دوخت کلاه	۱۲-۳
۳	۲	۱	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت محیط کار	۱۳
			آشنایی با وسایل حفاظتی و بهداشت کار	۱۳-۱
			آشنایی با جعبه های کمک های اولیه	۱۳-۲
			شناسایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت محیط کار	۱۳-۳

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل : خیاط لباسهای سنتی ترکمن

فهرست استاندارد تجهیزات ، ابزار ، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	وسایل کمک آموزشی		
۲	وسایل و ابزار کار		
۳	کاتالوگ چرخ خیاطی		
۴	جزوه آموزشی		
۵	متر		
۶	گونیا		
۷	مداد		
۸	کاغذ		
۹	پارچه		
۱۰	جعبه کمک آموزشی		
۱۱	کپسول آتش نشانی		